

1. Miten matka Tsekkeihin meni? Mikä onnistui - mikä ei toiminut?

Anja Lehtiö / BB Coel ja Kemi

Rhys: Minä ja pojat matkustimme yhdessä Micon ja Sunen kanssa. Kaikki sujui hyvin, ei mitään ongelmia. Meillä oli omat huoneet ja koirat saivat olla hotellissa sisällä, mikä oli kiva.

Marika Klossner / Jymy: Tsekkeihin ajoimme autolla, samalla hiukan lomailen matkan varrella. Kisapuitteet olivat hyvät lukuun ottamatta kisalampaita, joita ei oltu totutettu juurikaan koiriin. Ne väsyivät nopeasti ja eivät aina liikkuneet toivotulla tavalla pois koiran alta.

Minna Eronen / Heili: Tsekkit on itselle melko tuntematon maa, jossa ei ole aiemmin tullut käytyä. Kisapaikkakunnalla oli kisoja edeltävänä päivänä +30 ja vähän päälle lämmintä. Ei siis mitenkään helpot olosuhteet.

Michaela Wikberg / Borderliz Sune: EM-kisareissu alkoi maanantaina lounasaikaan. Sune auton häkkiin ja nokka kohti etelää. Anja ja pojat tulivat kyytiin Liedosta. Siskon luo yöksi, ja tiistaiamuuna aikaisin lentokentälle. Prahasta vuokra-autolla n. kolmen tunnin ajo Tichaan. Hotellissa oli molemmilla omat huoneet, aivan luxusta. Keskiviikkona shoppailtiin sadevaatteita ja käytiin kisapaikalla. Kirjaututtiin sisään. Eläinlääkäri katsoi koiran paperit. Saatiin lähtönumerot. Kiva ylläri, kun samaan hotelliin tuli lisää suomalaisia. Söimme illallista yhdessä

Torstaina se alkoi, Continental. ISDS puheenjohtaja piti avajaispuheen. Oli niin koskettava puhe, että aurinkolasien alta kyynel vain virtasivat. Ensimmäisenä lähti isäntämaan edustaja. Häneltä loppui aika tolpan kierron ja ykkösportin puolivälissä ja aika oli 15 minuuttia. Että silleen. Aika loppui monelta. Useat koirat purivat, mutta saivat jatkaa. Toiset purivat rumasti, ja saivat kuitenkin jatkaa. Pääsivät jopa finaaliin asti. Perjantaina ei enää saanut purra. Tuli heti rumia kommentteja joiltain kilpailijoilta radalla ratamestarille. Huh huh, kun jännitti perjantai-iltana, kun joukkue oli syömässä. Kaikki olivat minua lukuun ottamatta silloin jo kerran radan ajaneet. Sanoin jo ensimmäisenä

päivänä, että on viimeinen kerta, kun otan melkein kaksi viikkoa vapaata 15 minuutin radan takia. Ja kaiken kukkuraksi matkustin sitä varten vielä lentokoneella. Olisin voinut lähteä treenireissuun. No joo, minkä takia treenaan. Kyllähän se kisaaminen on niin mageeta.

Kisalampaat oli enimmäkseen pässikaritsoja vieroitettu viikkoa ennen kisa. Young handlerille tuotiin uuhia, ja ne liikkuvat reippaasti.

2. Miten itse radat sujuivat?

Anja Lehtiö / BB Coel ja Kemi

Rhys: Kisapelto oli kumpuileva, jonka oikealla puolella meni tie. Siihen tuli sellainen metsäkulma ennen nostoa ja vähän ahtaalta näytti, mutta sitä kautta näkisi koiran melkein koko matkan. Vasemmalta koira hukkuisi nopeasti monttuihin eikä ohjaaja näkisi, jos koira leikkaa. Siellä oli taas enemmän tilaa ja voisi jopa lähteä liian laajaksi ja hukata lampaat. Lampaat olivat mielenkiintoiset. Eivät mitenkään hyvässä kunnossa, uuhia sekä uuhi- ja pässikaritsia sekaisin. Niitä oli kuulemma paimennettu niin, että koirat kulkevat vieressä rajana, joten eivät siten hirveästi koirista piitanneet. Ne painoivat koira kovasti luokse tuonnissa, mikä jäi suuremmalta osin ohjaajalta pois näkyvistä kumpujen takia. Tästä syystä moni koira veti montussa sivuun ja ilmestyi sitten pahasti off-lineissa. Myös crossilla lampaat lähtivät vetämään ja painoivat niin kovaa koiria, että monet menettivät siinä otteen ja taas tultiin kymmeniä metrejä alta porasteista. Jotkut lampaista kävelivät suoraan koirien läpi tai päin, puskiivat koira jne. Ihmiseen ne kyllä reagoivat ja olivat jopa melko säpsyjä välillä.

Karsintapäiviä oli kolme. Coel starttasi toisena päivänä. Hyvä kaari tehtiin vasemmalta. Koska noston jälkeen ei koira näkynyt pitkään, päädyin vaan viheltämään steadyä. Coelilla oli täydellinen ote ja se toikin lampaat melkein luotisuoraan. Ajossa ennen I-porttia yrittivät Coelin läpi, eivät halunneet mennä portista. Coel seisoj vastassa. Yksi lammas jätti kaverinsa ja käveli sen luo. Siinä ne

seisoivat jonkun aikaa nenäkkäin. Pusku- liikkeestä Coel nappasi sitä rauhallisesti nenästä ja matka jatkui, eivätkä enää sitä kyseenalaistaneet koira. Painoivat voimakkaasti koira päin crossilla, vihelsin vaan steadyä ja Coel piti itse painavan puolta. Se sai porukan pidettyä hyvin linjalla ja osuttiin myös II-porttiin. Lopputyöt olivat kaikki hyvät. Olo oli kuin voittajalla, kun saimme kaiken tehtyä ja pärjäsimme lampaille. Niin vaikeaa oli ollut eikä sekuntiakaan oltu Coelin kanssa voitu höllätä otetta. Ihan mahtavaa oli- kin, kun selvisi, että olimme saaneet ihan huippupisteet. Kolmannen päivän jälkeen selvisi vielä, että Coel oli voittanut usealla pisteellä koko EM-karsinnat. Siellä oli yhteensä 101 koira, joista suuri osa MM-, EM- ja PM-voittajia yms. Ei voinut käsittää, ihan mieletöntä!

Rhys starttasi kolmantena päivänä. Myös se toimi kuin junan vessa, eikä ollut moksiskaan haastavista lampaista. Rhys tuli omana päivänään toiseksi, ei paha sekään!

Ihan huippufiilis, finaali paikasta ei ollut uskaltanut edes haaveilla ja nyt EM-finaaliin kahdella koiralla. Coel starttasi vielä paalupaikalta! Se, että meidän reissukaverit Mico ja Sunekin olivat finaalissa, ei tehnyt asiaa huonommaksi. Leijailtiin Micon kanssa koko ilt!

Finaalissa oli erittäin haastava kak- koskaku. Koira ei todellakaan nähnyt lampaita eivätkä juuri kuskitkaan, ainakaan tällaiset tappijalkaiset. Kun jopa huippukuski Serge van der Zweepin ja Jaran Kniven koirat eivät löytäneet kak- koslaumaa ja olivat haahuilleet jopa leirintäalueella asti, alkoi kaikki tuntumaan aika selviytymiskisalta. Kuskit sanoivat, että on paljon vaikeampaa kuin miltä näyttää. Suuri osa koirista leikkasi kak- koshaun, eivätkä ne kuunnelleet luokse tuonnissa, vaan toivat suoraan päin yleis- söä, joka oli kulmassa tavallaan matkalla ohjaajan luo. Monet koirat eivät pystyneet liikuttamaan lampaita ajan loppuessa jo ajossa.

Rhys lähti ensin. Hyvä eka haku, sitten kääntö kakkoslaumalle, mikä sujui mainiosti. Annoin varmuuden vuoksi lisäkäs- kyn siinä kulmassa, ja koira meni sitten

sukkana kakkoslaumalle. Luokse tuonnissa ei kuullut tai hahmottanut missä olin, ja vei niin kuin suurin osa oli tehnyt, sitä kulmaa päin, jossa yleisö oli, ja jonka takana oli korkea telttu. Ratamestari Ricky Hutchinson veikkasi jälkeinpäin, että koirat olettivat ohjaajan seisovan siinä. Ajo meni suht kevyesti.

Iso jako. Kun kaksi kertaa olin saanut pois osan pannattomista, ja huomasin, että yksi pannallinen on vielä niiden mukana, kadotin fokuksen. Jouduimme vuorotellen Rhyn kanssa palauttamaan yhden pakoon yrittävän pannallisen uuden, joten oli vaikea yrittää järjestellä laiduntavia eläimiä. Pantojakaan en nähnyt kovin hyvin. Rhys oli niin rento, etten pelännyt lainkaan, että se purisi. Sen lisäksi usea koira oli purrut pysäyttäessä tai kääntäessä, eikä oltu siitä diskattu. Rhys oli aika väsynyt. Laitoin sen pysäyttämään taas sitä samaa uutta, ja tällä kertaa se meni kylkimyrryä sitä kääntäessä, ei kuitenkaan purrut. Tuomareiden näkökulmasta kait sitten siltä näytti, koska Ricky tuli kohti sanoen *I'm sorry*. Koira oli aivan huippu. Minun kokemus ei riittänyt ja fokus katosi. Pettymys oli kyllä kova. Jotkut spekuloidivat, että minun olisi pitänyt vaan pelata aikaa jaossa niin kuin jotkut tekivät. Meidän OLFit olivat päivän parhaat ja ajo oli niin hyvä, että korkealle olisi niillä päässyt. Luovuttaminen ei vaan yleensä ole minua, joten näin tällä kertaa.

Coelilla oli myös huippuhaut, ja en tarvinnut sille edes lisäkäskeyä toiseen haakuun. Molemmissa ryhmissä sillä oli yksi päässikaritsa, joka ei millään meinannut pysyä laumassa. Ne eivät halunneet kävellä, minkä karu syy selvisi jälkeinpäin, ja se joutui ne hakemaan useasti erikseen takaisin. Kun saimme molemmat laumat yhdistettyä ja tolpan kiertoon, yksi lammas vähän säikähti Coelia ja singahti väärään suuntaan, Coel tympääntyneenä naksutti hampaita sitä kääntäessä. Se oli sitten taas siinä Coelinkin osalta. Ricky yritti lohduttaa molempien koirien parhaista hauista, mutta ei se silloin paljoa auttanut. Huippureissu tämä oli silti. Finaaliin oli niin mahtavaa päästä ja huomata, että, kun olosuhteet ovat vaikeat, meillä suomalaisillakin on mahdollisuus pärjätä. Suomi ylsi joukkuekisassa neljänneksi ja Mico jumatsuikka kuudennelle sijalle yksilökisassa!

Marika Klossner / Jymy: Ajettiin se yksi karsintarata. Hieno haku. Ajo oli ihan mukavaa puoleen väliin asti, kunnes pakka jostain syystä hajosi. Saatiin vielä jaettava, mutta ennen häkkiä Jymy hiukan nappasi yhtä karitsaa. Joten disk. Meidän rata oli ensimmäisenä karsintapäivänä yli 30 asteen helteessä, joten koira oli jo aivan loppu. Sille ei juurikaan tainnut enää jäädä muuta vaihtoehtoa kuin napata kiinni, että sai lauman pidettyä radalla.

Minna Eronen / Heili: Meidän starttivuoro oli ensimmäisenä päivänä melko lailla päivän kuumimpaan aikaan. Rataan tutustuminen edellisenä iltana ja kisapäivän aamuna ei antanut erityisempiä huolenaiheita ennen kuin todellisuus valkeni jo ensimmäisten ratojen aikana. Porukkaa alkoi lähteä radalta ulos kuin lehmä makuulta, hitaasti mutta varmasti. Matka loppui joko koiran puremisesta hylkäykseen tai se vaan ei jatkunut. Jaa-a. Minkälaisen suunnitelman tähän ottaisi. Läksimme Heilin kanssa päivän uille muutamaksi tunniksi ja radalle sitten levänneenä. Olin ottanut taktiikaksi säästää koira. Vedin hakukaaren niin suppeaksi kuin oli mahdollista ja säästettiin paukut eläinten liikuttamiseen, sillä siihen niitä tarvittiin. Saatiin ajettua, mutta ajoportteihin ei osuttu, vaikka kuinka väännettiin. Puuttui se viimeinen puristus. Jako, häkki ja single menivät jollain tavoin. Keliolosuhteet olivat itsellekin niin haastavat, että ei enää oma keskittyminenkään ollut riittävällä tasolla. Olin tyytyväinen Heilin ja minun suoritukseen. Meidän sijoitus oli 11. ja se oli meille hyvä tulos noissa vaativissa olosuhteissa.

Michaela Wikberg / Borderliz Sune: Lauantaiaamuna minulla oli lähtönumero 8. Viiden päivän odotuksen jälkeen päästiin radalle. Olin kerennyt katsoa kaksi kokonaista päivää ratoja. Yleensä ajattelen, että hyvä, jos lampaat ovat tahmeita eivätkä halua liikkua, niin ei tarvitse niin lujaa vetää käsijarrusta koko matkaa. Mutta kylläpä se jännitys ja kuitenkin vähäinen kisakokemus laittaa päään pyörälle.

Kaikki kommentit, mitä kokeneemmat kisaajat neuvoivat, olivat ”hanaa vain, ei mitään stoppia nostossa”. Kuitenkin sitten katsoin, kun ruotsalainen nosti vauhdilla ja toi ne laukaten tolपालle. No, siitähän

ne lampaat jatkoivat sitten suoraan pois radalta.

Tosiaan olimme Sunen kanssa odotettu. Tolpalla, kun seisoin ja odotin, että lampaat tulisivat näkyviin ja saisin lähettää koiran, ratamestari tulee kertomaan, että lähtövarikolla on ongelmia. Minun laumaa oltiin vaihtamassa. Saan mennä pois radalta valmistautumaan uudestaan. Ei kiitos, minä seison tässä. Tunnilta tuntui odotus, kuului haukuntaa lähtövarikolta. No, päästiinpäs ajamaan rataa, ja aivan mahtavaa katsoa se jälkikäteen filmiltä. Varsinkin kuunnella, kun joukkuekaverit kommentoivat. Se rata ei ole mitenkään speciaalinen hieno, jos sen katsoo ilman, että on nähnyt kaikki muut niinä kolmena päivänä. Jos on ne nähnyt, niin silloin rata oli ihan ok.

Kylläpä oli hauskaa lauantaiaamuna, kun saatiin tietää, että itse ja peräti kolme suomalaista koira on finaalisissa. Viime vuonna Sune ja minä ajettiin kaksi tuplahakurataa. Ne ovat meidän ainoat tähän saakka. Positiivisella asenteella menttiin reippaasti vain tolपालle. Sunehan on tehty isoja laumoja varten. Sekin rata on filmillä. Minä muistan, kun minulla olivat lampaat tulleet jakorinkiin, niin ratamestari tulee ja sanoo, että pysäytä kello. Minulla oli kello kädessä, mutta en ollut vielä opinnut sitä käyttämään.

Hän kysyi, haluanko uudet lampaat. Olivat lähtövarikolla laittaneet väärille lampaille kaulapannat. Ne piti olla vain tummilla, ei valkoisilla. Minä en halunnut uusia lampaita. Siitä hän vielä radan jälkeen kiitti. Urheilumieltä. Minä vain niin jännittyneenä siinä, että en varmasti mene uudestaan.

Kilpailun jälkeen miettii, että voi jos saisi treenata tosissaan enemmän. Ja voi jestas sentään, jos Suomi saisi maajoukkuekapteenin, joka ei kilpailisi itse.

Nythän minulla oli matkakumppani paras PM-karsinnoissa, paras EM-karsinnoissa ja maailmanluokan mentalvalmentaja Anja Lehtiö. Tack!

Jos miettii, ketkä olivat siinä palkintotilaisuudessa ennen meitä, voi vain todeta, että minulla täytyy myös olla maailman paras paimenkoira, kun se minun aloittelijan kanssa tulee EM-kuudenneksi. Ja Suomi oli neljäs. Minäpä uskon, että ensi vuonna Suomi on palkintopallilla. ■

